

Шваюк Ю. О.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник: **Полторак А. С.,**
д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Дослідження управління в умовах воєнного стану є актуальним для України, де ефективність органів державної влади, місцевого самоврядування та силових структур визначає стабільність системи та протидію агресії. Війна породжує виклики: швидке ухвалення рішень, безперервність комунікацій, мобілізацію ресурсів та соціально-економічну стійкість. Це вимагає адаптації публічного управління до воєнних реалій, що має наукову та практичну значущість.

Дослідники розглядають специфіку функціонування системи публічного управління в умовах криз та можливі способи підтримання стабільності державної влади. Разом із тим, повномасштабна війна в Україні актуалізує потребу в підвищенні гнучкості, швидкості реагування та результативності управлінських процесів, що визначає необхідність подальшого наукового осмислення цієї теми.

Пріоритет для України – адаптація органів влади та силових структур до загроз. Ефективне публічне управління у період воєнного стану – багатовимірна проблема, що потребує системного реагування.

Система управління включає органи в спеціальних пунктах, засоби зв'язку та ресурси для безперервності. У війну вона зберігає функції на базі організаційної структури, дотримуючись вимог безперервності процесів, стійкості рішень та безпеки [1, с. 31].

У розвинених країнах публічне управління фокусується на ефективності, доступі до послуг, прозорості, взаємодії влади, суспільства та бізнесу. Ключовий напрям – децентралізація для покращення життя населення.

В Україні реалізація політики стикається з проблемами недосконалою правовою базою, слабкою взаємодією органів, бюрократією, відсутністю контролю, кадровим дефіцитом та невисоким рівнем прозорості [2, с. 42].

Одна з найскладніших задач – мобілізація економічних ресурсів для оборони. Перемога залежить від економіки та воєнно-економічного потенціалу [3, с. 64].

Зміни до нормативних актів заслуговують на особливу увагу, адже на початковому етапі війни діяльність деяких державних структур була частково або повністю призупинена, проте після стабілізації ситуації на півночі країни та перших успіхів вони поступово відновлювали роботу [3, с. 68].

Особливо небезпечною проблемою є корупція у сфері публічного управління, адже сама війна створює складні та нестабільні умови для держави.

Будь-які неправомірні дії з боку посадовців можуть послабити здатність держави ефективно проводити військові операції та забезпечувати захист своїх громадян [4, с. 8].

Під час воєнного стану ефективність системи публічного управління стає вирішальним чинником забезпечення стабільності держави та захисту її громадян. Для підвищення результативності управлінських процесів необхідно оновлювати нормативне забезпечення, зміцнювати кадровий потенціал, активно впроваджувати цифрові рішення та мінімізувати корупційні ризики. Узгоджена взаємодія органів влади на всіх рівнях визначає спроможність держави вистояти в умовах війни та успішно розвиватися у післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Єжесв М. Особливості функціонування системи публічного (державного) управління в умовах воєнного стану. *Публічно-управлінські та цифрові практики*. 2024. Вип. 2. С. 27-35.
2. Криворучко І. В. Публічне управління в умовах війни: виклики та перспективи. *Теорія та практика державного управління*. 2023. Вип. 2. С. 38-53.
3. Назаренко О. А., Озарко К. С. Виклики та стратегічні пріоритети публічного управління України в умовах війни. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2022. Т. 33(72), № 4. С. 64-71. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2022_33\(72\)_4_13](http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2022_33(72)_4_13).
4. Богуславська С. І., Стронець В. А. Антикризова стратегія держави для запобігання та протидії корупції в сфері публічного управління в умовах воєнного стану. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2024. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2024_6_7.